

GEDRAG OP HET OPENBAAR VERVOER

Vlaamse Stichting
VERKEERSKUNDE

Eerste graad

VERKLARING PICTOGRAMMEN DE LIJN

A. ► Betaal met gepast geld. Heb je geen vervoerbewijs gekocht voor je instapt? Dan kan je er een kopen bij de chauffeur. Betaal bij voorkeur gepast. Als dat niet lukt, mag je betalen met een biljet van maximaal 10 euro. Vervoerbewijzen die meer kosten dan 10 euro, mag je betalen met een biljet van 20 euro. Als de chauffeur onvoldoende wisselgeld heeft, moet je het formulier invullen 'reiziger zonder gepast geld'. Je hebt dan 2 weken tijd om de ritprijs per overschrijving te betalen.

B. ► Niet praten. Deze pictogram hangt niet in de bus maar in de gedragsregels van De Lijn staat wel dat je niet mag roepen. Om de buschauffeur niet af te leiden, mag je niet met hem/haar converseren tijdens de rit.

C. ► Geen agressie. Dit pictogram bestaat niet echt maar volgens de reizigerscode van De Lijn kan wel een overlastboete type 1 worden opgelegd wegens de volgende inbreuken: De openbare orde of rust van aanwezigen ernstig verstoren door dronkenschap, verdovende middelen, onzindelijkheid, ongewenste fysieke contacten, beledigende uitlatingen of handelingen. Ben je op een bus zelf het slachtoffer van agressie dan kan je de aandacht trekken van de chauffeur door op de rode alarmknop te duwen.

D. ► Hou de bus schoon. Laat geen afval achter. Afval achterlaten is asociaal. Andere reizigers zitten ook graag op een propere bus. Voor het bevuilen van de voertuigen wordt volgens de reizigerscode van De Lijn een overlastboete type 1 aangerekend. Dit geldt niet alleen voor het achterlaten van afval op de bus maar ook aan de haltes.

E. ► Doorschuiven. Als iedereen bij het opstappen doorschuift naar de achterkant van de bus, verhoogt dit het comfort bij het in- en uitstappen. Je bent overigens verplicht om op een bus vooraan in te stappen (niet op een tram), tenzij je een rolstoelgebruiker bent of een kinderwagen bij je hebt. Als je vooraan instapt, gaat de doorstroming vlotter en zie je meteen waar er nog vrije zitplaatsen zijn. Blijf niet staan op de treden aan de deur: dat is gevaarlijk wanneer de deuren open- of dichtgaan.

F. ► Je moet je kaartje ontwaarden. Je moet je vervoerbewijs onmiddellijk ontwaarden nadat je bent opgestapt. Wie geen geldig vervoerbewijs kan tonen aan de controleur krijgt een overlastboete type 1. Bij de eerste overtreding bedraagt die **75 euro**. Bega je als reiziger

eenzelfde overtreding binnen de 12 maanden dan kost 'zwartrijden' **200 euro**. Bij een derde en elke volgende overtreding binnen de 12 maanden bedraagt de boete **400 euro**. Wanneer je gebruik maakt van een vervalst vervoerbewijs of van een verminderingskaart die op naam staat van iemand anders dan krijg je een **overlastboete type 2**. Dit kost bij een eerste overtreding **150 euro**, bij een tweede overtreding binnen de 12 maanden **400 euro** en bij een derde en elke volgende overtreding binnen de 12 maanden **500 euro**.

G. ► **Uitgang.** Je mag alleen uitstappen langs de achterdeuren. Als het heel druk is, kan de chauffeur reizigers vooraan laten uitstappen.

H. ► **Heb respect: laat anderen zitten.** Sta je zitplaats af aan reizigers waarvoor het extra gevaarlijk kan zijn dat ze tijdens het rijden hun evenwicht verliezen zoals kleine kinderen, zwangere vrouwen, bejaarden, blinden of mensen die moeten gebruik maken van een kruk of een stok. De zitplaatsen vlakbij de deur zijn voor deze mensen voorbehouden. Je herkent deze plaatsen aan het pictogram. In een volle bus horen boekentassen en (rug-) zakken niet op een zetel, maar op je schoot of op de grond.

I. ► **Zet je muziek niet te luid.** Deze pictogram hangt niet in de bus. Dit pictogram bestaat niet echt. Volgens de reizigerscode van De Lijn kan wel een **overlastboete type 1** worden opgelegd wegens het verstoren van de rust van anderen. Het heeft vooral met hoffelijkheid te maken. De muziek die jij graag hoort, kan op het humeur werken van andere reizigers.

J. ► **Niet eten of drinken.** Een bus is geen rijdende refter. Volgens de reizigerscode van De Lijn kan een **overlastboete type 1** worden opgelegd wegens het in bezit zijn van stoffen die personen kan hinderen, bevuilen of ongemak berokkenen. Zou jij graag gaan zitten op een stoel vol kruimels of gemorste frisdrank?

K. ► **Cameratoezicht.** Om te waken over jouw veiligheid en die van het personeel van De Lijn zijn er heel wat bussen uitgerust met camera's. Je kan deze bussen herkennen aan het pictogram naast de inkomdeur. Door in zo'n bus te stappen, ga je er mee akkoord dat je mogelijk wordt gefilmd.

L. ► **Plaats voor een rolstoelgebruiker.** Deze plaats is voorzien van een speciale veiligheidsgordel.

M. ► **Verboden te spuwen.** Deze pictogram hangt niet in de bus. In de gedragsregels voor reizigers staat wel dat het is verboden om de bus te bevuilen.

N. ► **Koop je kaartje aan de ticketbalie.** Als iedereen zijn vervoerbewijs zou kopen voor het instappen, kan de bus sneller vertrekken. De chauffeur hoeft dan geen tijd te verliezen met het verkopen van een kaartje. Wie zijn kaartje in de winkel koopt, wint niet alleen tijd maar bespaart ook geld. Wist je dat een kaartje in voorverkoop bijna de helft goedkoper is dan op de bus?

O. ► Ga op tijd naar de halte. Buschauffeurs rijden volgens een tijdschema maar dat is niet altijd even gemakkelijk na te leven. Je staat best ruim 5 minuten voor de voorziene vertrektijd aan de halte. Als je te laat bent en van op een afstand naar de halte loopt, terwijl de bus er al aankomt, hoeft de chauffeur niet te stoppen.

P. ► Niet kussen. Deze pictogram bestaat niet echt. Je mag je wel niet aanstootgevend gedragen, ook al is de liefde nog zo groot.

Q. ► Honden aan de leiband. Deze pictogram hangt niet in de bus. Een hond mag gratis mee als je hem aan de leiband houdt. Hij mag op je schoot zitten of naast de zetel. Andere, kleine dieren, mogen ook mee als je ze op de schoot houdt. Bij grote drukte of hinder voor de medereizigers mag de chauffeur een huisdier weigeren.

R. ► Steek je hand op als je meewil. Door duidelijk je hand op te steken, toon je de chauffeur dat je wil meerijden. Anders hoeft hij niet te stoppen. Steek je hand tijdig op: zo heeft de chauffeur voldoende tijd om te remmen.

S. ► Laat reizigers uitstappen alvorens jij opstapt. Instappen doe je altijd vooraan. Als het druk is op de bus, is het mogelijk dat reizigers vooraan uitstappen. Laat ze eerst de bus verlaten: dat is veiliger en het gaat sneller.

Bron: www.delijn.be